

Брюксел, 21.10.2016 г.
COM(2016) 667 final

2012/0179 (COD)

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

**съгласно член 294, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския
съюз**

относно

**позицията на Съвета относно приемането на Регламент на Европейския
парламент и на Съвета за определяне на специални условия за риболова на
дълбоководни запаси в североизточната част на Атлантическия океан и на
разпоредби за риболова в международни води от североизточната част на
Атлантическия океан и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2347/2002**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

съгласно член 294, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз

относно

позицията на Съвета относно приемането на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на специални условия за риболова на дълбоководни запаси в североизточната част на Атлантическия океан и на разпоредби за риболова в международни води от североизточната част на Атлантическия океан и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2347/2002

1. КОНТЕКСТ

Дата на предаване на предложението на Европейския парламент и на Съвета (документ COM(2012) 371 final — 2012/0179 COD): 19 юли 2012 г.

Дата на становището на Европейския икономически и социален комитет: 13 февруари 2013 г.

Дата на позицията на Европейския парламент на първо четене: 10 декември 2013 г.

Дата на предаване на измененото предложение: 24 октомври 2016 г.

Дата на приемане на позицията на Съвета: 18 октомври 2016 г.

2. ЦЕЛ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

Дълбоководният риболов в североизточната част на Атлантическия океан частично се доминира от традиционни крайбрежни флотове (Португалия) и големи местещи се траулери (Франция и Испания). Заедно те представляват около 1 % от разтоварванията на улов в североизточната част на Атлантическия океан. От дълбоководния риболов до известна степен зависи икономиката на редица риболовни общности. Той се извършва във водите на Съюза и в международните води, по отношение на които се прилагат споразуменията в рамките на Комисията по риболова в североизточната част на Атлантическия океан (NEAFC).

Дълбоководните запаси са рибни запаси, чийто улов се извършва във води извън основните риболовни зони на континенталния шелф. Те са разположени по континенталните склонове или обитават подводни възвишения. Едва от 2003 г. насам спрямо дълбоководния риболов се упражнява конкретно управление на възможностите за риболов (общ допустим улов и максимално риболовно усилие). Преди това динамиката на риболова се отличаваше най-вече с нерегламентиран характер, като се наблюдаваха някои от типичните симптоми на проблема „надпревара за риба“, водещ до изчерпване на запасите.

С Регламент (ЕО) № 2347/2002 на Съвета¹ бяха определени специални условия за достъп до риболовните полета на дълбоководни запаси и свързаните с това изисквания. С течение на времето обаче бе установено, че предвидените в него мерки не са достатъчно възпиращи и не могат да гарантират устойчивото управление на запасите. Същевременно с тях не се предотвратява значителното неблагоприятно въздействие върху уязвимите морски екосистеми.

През 2007 и 2010 г. Общото събрание на ООН прие резолюции 61/105 и 64/72, с които държавите и регионалните организации за управление на рибарството се призовават да осигурят закрила на уязвимите дълбоководни морски екосистеми от въздействието на дънните риболовни уреди, както и устойчива експлоатация на дълбоководните рибни запаси.

Мерките на NEAFC в областта на дълбоководния риболов, които бяха приети и транспонирани в правото на Съюза, включват забрана на хрилните мрежи, забранени зони за защита на бентосните местообитания, които представляват основни източници на биологично разнообразие (уязвими морски екосистеми), въвеждане на праг за общото ежегодно риболовно усилие и очертаване на съществуващата риболовна дейност с цел новите видове риболов да се въвеждат едва след предварителна оценка на въздействието върху околната среда.

Общата цел на предложението е да се гарантира във възможно най-голяма степен устойчивата експлоатация на дълбоководните запаси, като същевременно се намалява въздействието на тези риболовни дейности върху околната среда, и да се подобри информационната база за научните оценки. Докато данните и методологията не достигнат необходимото ниво, позволяващо управление въз основа на максималния устойчив улов, риболовните дейности трябва да се управляват съгласно подхода на предпазливост.

С цел намаляване на разрушителното въздействие върху морската екосистема в предложението се предвижда използването на дънни тралове при дълбоководния риболов да бъде постепенното премахнато, тъй като тези уреди са особено вредни за уязвимите морски екосистеми и водят до високи нива на нежелан улов на дълбоководни видове. Преходните ограничения за дънните хрилни мрежи в риболовните зони, намиращи се на дълбочина, по-голяма от 600 m и в интервала 200—600 m, следва да се придружават от забрана за целеви риболов на дълбоководни видове.

Тъй като в предложението се предвижда постепенно преустановяване на използването на дънни уреди, в него не са включени конкретни мерки за предотвратяване на значителното въздействие върху уязвимите морски екосистеми или установяване на забрани за зоните, в които те се срещат.

В предложението се разглежда също така възможността за опростяване на системата за управление на дълбоководните запаси, което понастоящем се извършва чрез съчетаване на ограничения на улова и ограничение на капацитета/усилието.

Следва да се отбележи, че след представянето на предложението на Комисията правната уредба претърпя развитие, изразяващо се в реформиране на общата политика

¹ Регламент (ЕО) № 2347/2002 на Съвета за определяне на специалните условия за достъп до риболовните полета на дълбоководни запаси и за определяне на съответните изисквания (ОВ L 351, 28.12.2002 г., стр. 6).

в областта на рибарството (ОПОР) и влизането в сила на новия основен регламент² на 1 януари 2014 г.

3. КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА

3.1. Общи коментари относно позицията на Съвета:

Позицията на Съвета отразява политическото споразумение, постигнато от Европейския парламент и Съвета на 30 юни 2016 г. Комисията подкрепя това споразумение.

3.2. Изменения от Европейския парламент на първо четене:

По време на преговорите позицията на Европейския парламент бе преразгледана поради извършените промени в правната уредба и приемането на новата ОПОР. Съответно бе счетено, че позицията на първо четене на Парламента, приета на 10 декември 2013 г., вече не е толкова съществена за преговорите.

3.3. Разпоредби, въведени от Съвета, и позиция на Комисията в това отношение:

Европейският парламент и Съветът не подкрепиха предложеното постепенно преустановяване на използването на дънни уреди за риболов на дълбоководни видове. Те обаче постигнаха споразумение относно мерките, с които да бъде заменено това постепенно преустановяване, както и относно други мерки за опазване на уязвимите морски екосистеми. Поради това в текста бяха нанесени съществени изменения, за да се предвидят следните мерки, отразени в политическото споразумение:

- Въвеждане на два вида разрешения за риболов: разрешения за целеви риболов за кораби, при които делът на дълбоководните видове в количеството разтоварена риба е над 8 % за всеки рейс или най-малко 10 тона за съответната календарна година, и разрешения за прилов за кораби, които са извършили прилов на дълбоководни видове. По отношение на корабите с разрешение за прилов се прилага 15 %-на гъвкавост за количествата над 10 тона;
- Въвеждане на праг за риболовния капацитет въз основа на капацитета на корабите, при които в периода 2009—2011 г. делът на дълбоководните видове в количеството разтоварена риба е бил над 10 тона;
- Ограничаване на целевия риболов на дълбоководни видове до зоната, в която в периода 2009—2011 г. — т.е. преди представяне на предложението на Комисията — е бил извършван такъв риболов (засегнатата зона);
- Извършване на оценка на въздействието по отношение на проучвателния риболов извън засегнатата зона. Условието за този вид риболов ще бъдат определени от Комисията посредством актове за изпълнение. Продължителността на проучвателния риболов ще бъде ограничена до не повече от една година с възможност за еднократно подновяване;
- Задължение за риболовните кораби да докладват за неочаквано откриване на уязвими морски екосистеми на дълбочина, по-голяма от 400 m, и да

² Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

преминават към друга зона на разстояние най-малко 5 морски мили от зоната, в която са били открити посочените екосистеми;

- Забрана на дълбоководния риболов с дънни тралове на дълбочина, по-голяма от 800 m от водната повърхност;
- Въвеждане на забрана за дълбоководен риболов с дънни уреди в зоните с уязвими морски екосистеми, която се основава на оценката на въздействието и докладваните случаи на неочаквано откриване на такива екосистеми. Такива забрани ще бъдат въведени от Комисията посредством актове за изпълнение въз основа на научни становища;
- Прилагане на по-строги разпоредби за контрол, като например ограничения по отношение на трансбордирането, докладване в реално време във връзка с използването на квотата, по-ефективно проследяване на неверните данни за улова, специални програми за контрол и инспекции, по-висок коефициент за умножение при прекомерния риболов, възможност Комисията да приема спешни мерки и др.;
- Задължение уловът на дълбоководни видове, чието количество надхвърля 100 kg, да се разтоварва само в определени пристанища, и изискване уведомяването за намерението за разтоварване да се извършва най-малко 4 часа предварително, а за кораби, чиято дължина не надхвърля 12 m — най-малко 1 час предварително;
- Оттегляне на разрешенията за риболов за срок от най-малко два месеца в случай на неспазване на определените в тях условия по отношение на използването на уредите, зоните на експлоатация и ограниченията на улова, както и в случай на недопускане на присъствието на наблюдател на борда;
- По-конкретни разпоредби за събиране на данни и най-малко 20 %-но присъствие на наблюдатели на корабите с разрешение за целеви риболов, използващи дънни тралове и дънни хрилни мрежи, и 10 %-но присъствие на другите кораби. Присъствието може да се адаптира посредством съвместно вземане на решения въз основа на научни становища;
- Горепосочените мерки се отнасят до водите на ЕС и до някои зони на CEEAF, в които се извършва риболов от страна на кораби на ЕС. Настоящите разпоредби относно разрешенията за риболов, определените пристанища и събирането на данни ще продължат да се прилагат в зоната на NEAFC. Увеличеното 20 %-но присъствие на наблюдатели също ще се прилага в зоната на NEAFC;
- Оценка на въздействието на мерките четири години след влизането в сила на регламента, за да се определи степента на постигане на целите.

Въпреки че компромисният текст се отклонява значително от първоначалното предложение на Комисията от 2012 г., той е съобразен с разпоредбите, установени в новия основен регламент, като в него се предвиждат достатъчно мерки, с които да бъде заменено постепенното преустановяване на използването на дънни уреди, осигуряват се условия за предотвратяване на значително неблагоприятно въздействие върху уязвимите морски екосистеми и се подобряват условията за по-ефективно събиране на данни. Комисията може да приеме всички изменения.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Правните служби и юрист-лингвистите на Европейския парламент и на Съвета получиха мандат да нанесат съответните промени в текста. Поради това окончателният документ представлява политическото споразумение, постигнато от съзаконодателите на 30 юни 2016 г.